

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Ljutomerske občinske volitve.

(Dopis iz Ljutomera.)

Kmalu bode potekla našemu trškemu občinskemu odboru volilna d6ba. Volilni red je že sestavljen in do 11. t. m. je bil vsakemu na ogled v občinski pisarnici. Volitve so nam torej že pred durmi. Dobro je, da si še pred volitvijo ogledamo delovanje dosedanjega odbora, da vemo, ali je še vreden nadaljnega našega zaupanja, da ga spet volimo, ali pa ne.

Za ves ljutomerski okraj, posebič še za trg je važna občinska hranilnica. V njej nalaga tržan in okoličan, Nemeč in Slovenec svoj z velikim trudom prihranjeni denar. To hranilnico dobi v oskrbljevanje vsakratni ljutomerski občinski odbor, kakor pravi § 32. hranilničnih določb, ki se glasi: »Odbor hranilnice se voli po občinskem odboru ljutomerskem za dobo 3 let.« Kako je ravnal dosedanji odbor s to hranilnico?

V ljutomerskem okraju živi 12.832 Slovencev in le 469 Nemcev — toliko namreč izkazuje zadnja ljudska štetev. Številke same pričajo, čegavega denarja je več naloženega v hranilnici, nemškega ali slovenskega. Če bi vsi Nemci in posili — Nemci našega okraja skupaj pobrali vse svoje gotove krajcarje in naložili v hranilnici, bi še morebiti ne nabrali četrťtinko onega pol milijona, ki je ondi naložen. Pravično bi bilo, da bi s slovenskim denarjem tudi gospodaril Slovenec. Pa v Ljutomeru so take pravice pokopali.

Čudne, tajne moči so do sedaj pomagale ljutomerskim Nemcem in nemškutarjem do $\frac{2}{3}$ večine v občinskem odboru. Te večine se je tudi prav oholo posluževal odbor pri vsakej priložnosti, posebno še tudi pri volitvi v hranilnični odbor. Niti enega slovenskih občinskih zastopnikov niso izvolili v omenjeni odbor, da bi v njem po svoje gospodarili brez skrbi. Slovenski zastopnik bi se vé ne mogel trpeti, da se hranilnični denar porablja v volitvene namene, zaradi tega tudi ne sme priti v odbor. To je krivica vsem Slovincem ljutomerskega okraja.

Še hušja krivica se godi ljutomerskim Slovincem. Hranilnični, po večini slovenski denar se uporablja v potlačenje slovenskih tržanov. Pred ne dolgim časom si je postavila ljutomerska hranilnica svoje veliko poslopje. Mimogrede samo omenim, da se pri tem delu ni oziralo na domače obrtnike, celó ne na slovenske. Vsaka nova stavba se po postavi oprósti čez nekaj let hišnega davka, ako lastnik le poprosi za tako oproščenje. Naš hranilnični odbor s porazumljenjem občinskega odbora pa sam rad plača ta nepotrebni davek in slovenski denar tako rekoč proč meče. Za nepotrebno nemško šolo izvrgel je lani 1000 gld. Kolikim ubogim šolarjem n. pr. bi se lahko nakupilo s tem zastonj zavrženim denarjem potrebnih rečij?

Za reveža, posebno za slovenskega reveža pri naših odbornikih ni usmiljenja. Slovenski denar jim mora služiti, da jim ohrani večino v občinskem odboru. Ker občinska hranilnica plača velik prostovoljni davek, volil bo njen zastopnik v 1. volilnem razredu, in samo ta glas bo uzrok, da Slovenei propademo, ako v občé propademo pri volitvi. To je huda krivica slovenskim ljutomerskim tržanom!

Nič boljše kakor pri hranilnici, ni gospodarstvo v občini. Pred nekaterimi leti ljutomerski občani še niso poznali občinskih naklad, in »stari purgarji« so dobivali še dohodke od občine n. pr. drva. Sedaj ima občina že visoke naklade in še povrh dela dolgove! Lansko leto si je izposodila 3000 gld., da bi jim ta denar zastonj dala štajarska hranilnica, tega ne moremo verjeti — in to veliko svoto je občina podarila nemškemu šulvereinu, da je zidal nepotrebno nemško šolo, ki pa ostane lastnina šulvereinska. Naložila si je vsled pogodbe z nemškim šulvereinom od 3. sept. 1894 samo-voljno veliko letno plačilo, ker je obljubila plačevati za nemško šolo ves davek in vse popravke.

Prepuštila je brezplačno za isto šolo 1 oral 207□^o zemljišča, ki še povrh ni bilo njena lastnina, ampak 87 »purgarjev«, samo zaradi tega, da smejo viničarski otroci nekaterih ljutomerskih Nemcev in nemškutarjev nemško šolo obiskovati tako dolgo, dokler se bode v njej izključno le v nemščini poučevalo. »Ako bi nehal biti nemški jezik izključno učni jezik, tako se glasi pogodba, zgubi ona svojo veljavo« t. j. nemški šulverein ima pravico učence izgnati, šolo z zemljiščem vred prodati, če tudi n. pr. samo katehet moli slovenski »Oče naš« z otrokom, ki ga v drugem jeziku ne razume. Občina pa se obriši za 3000 gld., za zemljišče in vse druge velike stroške!

Kdor takih krivic ne odobruje, pokazal bode pri volitvi s svojim glasovanjem. Ničvrednež pa je vsak, ki spozna krivico, pa jo bo še podpiral!

Kako so Teharje postale slovenske?

Slavne Teharje, nekdam plemenite, bile so ves čas v rokah možev, ki niso imeli srca za blagor občine in slovenskega ljudstva. Župan Kovač in njegovi odborniki niso kaj dobro gospodarili; kupovali in zidali so nepotrebne reči ter se vedno toževali s teharsko vasjo. Ali zdaj jim je odklenkalo! Teharje so v slovenskih rokah!

Priprave za volitev so se že po novem letu začele, in agnacija je bila tem živahnejša, ker so nasprotniki vse žile napeli, da bi še ohranili lepe Teharje v svoji oblasti; letali so noč in dan od hiše do hiše in se hvalili, kako so dobro gospodarili. Če ni ena neres-

nica pomagala, pa so si še drugo bolj neumno izmislili; na vsak način so hoteli volilce premotiti; eni vasi so celó hosto obljubovali, ako bi ž njimi volila — ali hosta še njihova ni.

Kresniški klopotec je klopotal, da so vsi zajci in vrane zbežali; oče Kovač so jezno udarjali s kladivom — svojim jezikom — po »hudobnih« Slovincih in so baje glavo stavili, da še bodo župan. Zdaj so pa glavo zgubili in brez nje okoli hodijo, ker so jim volilci županski stol, na katerem so se 15 let zibali, spodmaknili. Občinski sluga Zepl pa je pred volitvami po občini preklinjal, da je bilo groza; ali bal se ga ni nihče. Celó posestnice so ga pogumno potiskale iz hiš skozi tisti prostor, ki ga je zidar napravil za take sitneže. Prej je samo »tajč« razumel, zdaj pa že obljubuje, da bo s Slovenci držal.

Volilci, kateri so boljše gospodarstvo želeli, so se dvakrat obilno zbrali v gostilnici g. J. Cajhna. Izvrstni govorniki so ljudem razlagali slabo gospodarstvo v občini in vzbujevali ljubezen do domačega kraja, kjer gospodarijo tujci. Le ena želja je navdajala vse: Mi nočemo več Kovača in njegovih pomagačev! Prišel je dan volitve, 2. april. Naši volilci so se zbirali pri Cajhnu. Od vseh krajev so vrelí volilci v naš tabor, dvorana je bila že volilcev natlačena, ko okoli 1/2 9. pride še vrla četa Čretanov, njim na čelu vrlí narodnjak J. Pišek. Zdaj nas je bilo dovolj; vedeli smo, da je zmaga naša. Ura bije devet. Naša četa se začne pomikati na volišče. Volitev se je vršila mirno; da so nasprotniki zmerjali voditelje naše stranke, se lahko razume. Tretji volilni razred je volil od 9. do 1/2 3. ure neprenehoma. Od vseh 25 posestnic smo imeli pooblastila v tretjem razredu. Če pomislimo, da so strašno delali nasprotniki, vendar jim niso pooblastil podpisale, moramo reči: »Živele tako neomahljive volilke!« Volilcev je v tretjem razredu 230; udeležilo se je volitve 160 in izmed teh so dobili naši možje po 101 glas.

Ko smo v 3. razredu zmagali, smo bili zmage gotovi, kajti v 2. smo imeli gotovo večino. Izmed 46 volilcev 2. razreda jih je prišlo k volitvi 42; naši kandidati so dobili 28 glasov, nasprotniki pa 14. Zanimiva je bila volitev v prvem razredu. Volilcev je 12. Naši nasprotniki so imeli gotovih 5 glasov; mi samo 3; v zadnjem trenutku nam prideta na pomoč blag gosp. Grof in g. dr. Engel, po rodu Nemeč, a pravičen Slovencem. Tako je bilo naših pet in onih pet. Naši so volili g. K. Jelleck-a kot zastopnika najvišjega davkoplačilca, ki je bil enoglasno izvoljen; trije naši in trije nasprotniki so dobili vsaki po 5 glasov. Nato se je srečalo. Neizmerna tihota je bila po sobani, ko so se listi pisali in vrgli v klobuk. Gosp. Kovač ustane kot predsednik volilne komisije in začne vleči; prvi, ki ga privleče, je bil naš; drugi, ki ga privleče, je bil tudi naš in tretji je bil naš nasprotnik. Hotel je še gospod župan štrtokrat seči, da bi sam sebe privlekel, ali ni se mu dopustilo. Pravijo, da so se mu debele solze udrle po licu, ker mu je bila sreča tako nemila, da ni sam sebe potegnil.

Ko smo tedaj tudi v prvem razredu še dva odbornika pridobili, navdalo je volilce čudno veselje in navdušenje. Vse hiti iz volišča in navdušeni živio se je razlegal po ledini in sosednim vasem oznanjal zmago. Fantje hitijo v line Sv. Štefana in v par trenutkih je plapolala mogočna zastava, znamenje naše zmage. Med tem so pa pri Sv. Ani zagromeli topiči in bučali, kakor nikdar poprej in oznanjevali vsej Savinjski dolini veselo novico: Teharje so slovenske! Kovač in pa njegovi so jo tiho pobrali domov.

Dne 9. aprila je bila volitev župana, in pri tej volitvi bi bil rad neki M. K., katerega smo mi volili v

odbor, odbornike zbegal. Prej se nam je zdel zanesljiv, ker se je kazal hudega nasprotnika Kovača; ali čudno rad bi sam župan postal. Naši odborniki so ga spoznali in mu dali brco. Še zjutraj pred volitvijo je begal odbornike, da ni treba slovenskega uradovanja, da naj volijo Jeleka za svetovalca in Bog vé, kaj je še kvasil. Naši odborniki so izvolili g. Jožefa Rebov, spoštovanega posestnika iz Čreta, za župana in Antona Štor za blagajničarja in I. svetovalca. Vsi ljudje pravijo: Hvala Bogu, da ni visok Martin župan. Onega M. K. pa si bodo dobro zapomnili.

Tak je bil konec borbe za občino Teharje. Zdaj se bode začela nova doba mirnega in varčnega gospodarstva pri občini. Živel novi župan in vrlí odborniki! Živeli pa tudi vrlí volilci, ki so spravili teharsko občino v roke dobrih, varčnih in slovenskih gospodarjev!

Teharčan.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

Leta 1876. izpolni se Kosarju nenadoma vroča želja, katero je že dolgo gojil v svojem srcu. Rajni knez in škof si ga izvolijo za tovariša za romarsko potovanje v Rim na grob sv. apostolov Petra in Pavla. Pri tej priložnosti je bil pokojnik s svojim škofom pri sv. Očetu, kateri ga prijazno nagovorijo in pohvalno omenijo njegovo delovanje. Kolikokrat je ranjci v zasebnem razgovorjanju in iz lece navdušeno oznanjeval besede, katere je slišal iz ust sv. Očeta, veselé se, da je bil vreden od namestnika Kristusovega samega pohvaljen biti.

V Rimu se je držal zlasti cerkve sv. Petra, kjer je cele dneve premolil in sv. obrede opazoval. Govorniku je beseda slast: zato so avstrijski romarji jako ustregli rajnemu prelatu, ko so ga prosili, naj njim v večnem mestu oznanjuje besedo božjo. Škof, vrnivši se iz Rima, so ga pa zarad tega radi malo podražili, rekši: »Gospôda, Kosar se vrača zelo srečen in zadovoljen, ker je pridigoval v Rimu!«

Dnevi so v Rimu hitro tekli in za Kosarja dosti prehitro potekli. Zatorej se še enkrat poda v večno mesto, da si Rim do dobrega ogleda, in sicer l. 1881, ko je bil ves slovanski svet na nogah, da se sv. Očetu Leonu XIII. spodobno zahvali za velevažno apostolsko pismo »Grande munus«, katerega so izdali l. 1880. na god sv. Jeronima, in s katerim so slovanska blagovestnika, sv. brata Cirila in Metoda, povzdignili na oltar za celi katoliški svet. —

Toliko ljubezen in udanost Kosarja za sv. katoliško cerkev so slednjič tudi sv. Oče uvaževali in imenovali so ga meseca avg. l. 1888. za svojega »hišnega prelata«. In še istega leta okinčali so papež njegove zaslužene prsi tudi s srebrnim križem za zasluge »Pro Ecclesia & Pontifice« (t. j. za cerkev in papeža), katero častno priznanje je vsled odloka svetlega cesarja meseca marcija l. 1890. tudi smel sprejeti in očitno nositi.

VIII. Kosar, vzoren mašnik svojega škofa.

„Kakor lepo ubrane strune na citrah, v takem soglasju bodimo in živimo s svojimi škofi.“

(Sv. Ignac. muč.)

Omenimo mimogredé, da je že škof Kutnar bil vesel svojega nadepolnega duhovnega sina, ki mu je rasel v celovškem semenišču. V duhovnika pa ga je posvetil še le Anton Martin Slomšek. Že smo na svo-

jem mestu rekli, da je bil Kosar zvest oproda škofa Slomškega in to tukaj zopet povdarjamo.

»Z vso ljubeznijo in udanostjo oklenimo se svojih škofov« — to bilo je geslo Kosarjevo. »Ako smo namreč sklenjeni s škofom, škofje pa s papežem, potem smo po svojih škofih zvezani tudi z apostoli, po apostolih pa s Kristusom, iz kojega srca se razteka božje življenje po vsem telesu sv. cerkve. Zato ne dajmo se odtrgati od svojih škofov po nobeni ceni; kajti od njih odločeni, podobni bi bili mladikam, odrezanim od trsa, ki se posuše in sadú več ne prinašajo. Ljubimo torej svoje škofo in molimo za nje; kajti njih služba je v sedanjem času presilno težavna. Polajšajmo jim jo s tem, da jih radi poslušamo in radi ubogamo, in veselo v vsem pomagamo, karkoli nameravajo v blagor škofije.«¹⁾

Kako je Kosar učil, tako je pa ravnal tudi sam. Bog ne daj, da bi se kdo drznil lotiti njegovega škofa, taknil bi se punčice njegovega očesa. Ko se je torej neki švedrav omikanec (?) v škofiji, ki že dolgo kuži slovenski zrak, po časnikih napadal s svojim peresom Slomškega, ker mu je bil »katoliški slovenski škof« trn v očeh, Kosar takoj ostro prireže svoje pero, in je nasprotniku neusmiljeno poriva globoko v meso, in mu skelečo rano še tudi posoli z rezkim sarkazmom, in ob enem zanese brezobzirno vso dušno siroččino svojega nasprotnika na svetlo solnce, in ga osmeši pred svetom.

Tako se vojskuje Kosar na strani svojega škofa do smrti Slomšekove, in še od groba njegovega se ne more ločiti, dokler mu ne postavi krasnega spomenika, kateremu se je čudila Avstrija, in po katerem je zaslovela naša škofija celo čez meje Avstrije. Opisal je namreč mojstersko življenje velikega kneza in škofa Antona Martina, in sicer v nemškem jeziku.²⁾ Sma-tramo, da sta bila zlasti dva uzroka pokojnika napotila, da je izvolil nemščino za životopis. Kosar je želel — in to je bila menda želja vsega slovenskega ljudstva — naj bi se zvedele vrline njegovega svetega škofa po širjem svetu, ker na domači strani pozna itak vsak otrok njegove ime, in nosi njegov spomin tudi v svojem srcu. Trebalo pa je v pravo luč postaviti tudi njegovo delovanje na narodnem polju, za katerega voljo so ga vsi razni nasprotniki našega narodnega gibanja — in njih število resnično ni bilo nikdar pičlo — grdo obrekovali in še zlasti pri vladi tudi do dobrega očrnili.

Kosar sam piše: »Slomšek je živel in je deloval v dnevih, v katerih so bili pojmovi ne samo na pravnem, nego tudi na nravnem polju povsem zmedeni, ko se je pogosto moška krščanska jakost kot bedastoča zasmehovala, nasproti pa nemarna popustljivost, ki se ne upa ustavljati toku časa in pogubnim njegovim valovom, proslavljala kot čednost, ko so slepo posnemanje načel, katera je zastopala zablojena množica in njo jezični kolvodje, prodajali za najvišjo modrost, nasproti pa poštenost in možatost lastnega prepričanja razupili kot pregrešen upor proti občnemu blagru: torej ni moglo drugači priti, nego da so moža tako nenavadne jakosti in redke značajnosti, kakor je bil visoki pokojnik knez-škof Anton Martin, različno ocenjali ter so nekateri spletali vence njegovemu imenu, dokler so ga drugi očitno zasramovali.«³⁾

Posnetek⁴⁾ iz tega obširnega životopisa pa je marljivi pisatelj privoščil tudi slovenskemu ljudstvu, da »so se prijatelji rajnega, nepozabnega škofa tolažili na prerani toliki zgubi, in njegovi častilci prejeli izgled čed-

nostij, da ga posnemajo«, a tudi zato, da ohrani duha Antona Martina med Slovenci: »Dokler bo duh vladike Antona Martina Slomškega Slovence navdajal, dokler bomo nebeške cvetlice pobožnega rodoljuba, ki jih je on sadil, s solzami hvaležnosti nabirali, dokler steze ne zgrešimo, ki nam jo je on odkazal: tako dolgo bodimo si svesti, bo oko božje z dopadanjem na nas gledalo, in bo božji blagoslov spremljal naše prizadevanje za blagor naroda«.

Letošnji novomašniki.

Za mašnike bodo v naši škofiji letos posvečeni č. gg. bogoslovci IV. leta: And. Bračič iz Negove, Fr. Hlastec iz Zreč, Jož. Kolarič iz Prevorja, Janez Kozoderc s Ptujске gore, Karol Kumer iz Vranskega, Franc Muršič iz Zavrča, Jožef Trofenik od Sv. Florijana ob Boču, — III. leta: Jožef. Gobec iz Rogatca, Ignac Hauptmann od M. B. v Puščavi, Anton Korošec od Sv. Jurija ob Ščavnici, Janez Kurnik od Sv. Jurija v Slov. gor. in Janez Rožman iz Artič.

Gospodarske stvari.

Kompóst.

(Dalje.)

Posamezne tvarine spravljajo se v kupu v posamezne plasti, katere naj bodo kolikor mogoče enako-merne. Najprej pride podlaga od zemlje, ki ima namen vse snovi, katere bi voda izpirala, zadržati. Ta plast zemlje napravi se okoli 20 cm na debelo. Potem pride ckoli 2 cm na debelo živo apno, ali mezdra od strojarjev itd. sploh tvarine, ki imajo veliko apna. Za tem lahko sledi kaci 15 cm debela plast zemlje iz ribjakov ali šote itd. To se vse dobro z gnojnico premoči; zatem pride lahko okoli 20 in več cm debela plast listja ali žaganja, sploh organskih tvarin, potem zopet kaci 20 cm debela plast zemlje, to se zopet dobro premoči z gnojnico, zatem pridejo smeti in naposled zopet zemlja, potem se pa zopet vse dobro z gnojnico premoči. Smeti ali plevelne rastline ali rože od krme, ki se dobijo pri pometanju skednjev itd. sploh tvarine, ki imajo obilo plevelnih rastlin, spravijo se proti zunanjemu delu kupa, ter se nekoliko z zemljo pokrijejo. Seme plevelnih rastlin tukaj lahko izkali in predno dorasle rastlinice zopet seme zorijo, se pokopljejo. Na ta način je mogoče večji del plevelnega semena v taci tvarinah zatreti, ki bi zemljišča, katera s kompostom gnojimo, preveč oplevile.

Na opisani način splastimo tvarine, ki so bistveni del, tako rekoč okostje komposta. Druge tvarine pa moramo znati tudi prav med te spraviti. Težje razpada-joče mineralične tvarine n. pr. fosfate, spravimo tje, kjer je veliko organskih tvarin, kjer se veliko ogljen-čeve kisline razvija, torej med žaganje ali listje itd. Tvarine, ki imajo obila dušca, ki se lahko raztaplja n. pr. dušec v žvepleno-kislem amonijaku, pa tudi straniščenem gnoju itd. je najbolje spraviti med dve plasti zemlje, da amonijak vežejo. Vsaki tvarini treba pravo mesto odmeniti. Vrhu vsega naj pride pa vedno zemlja. Kajnit deloma tudi zveže amonijak, zadržuje pa razpad organskih tvarin, tega spravimo torej tje, kjer je obilo raztopnih duščenih tvarin.

Vse vkup pa naj prešinja gnojnica, da kup namaka, pa tudi potrebne gljive va-nj spravi. Za razpad organskih, pa tudi neorganskih tvarin potrebno je neobhodno nekoliko vlage. Kompóst je treba torej več-

¹⁾ Katol. cerkev str. 118.

²⁾ Anton Martin Slomšek, Fürstbischof von Lavant, dargestellt in seinem Leben und Wirken von Franz Kosar. Marburg 1863.

³⁾ Stran 3.

⁴⁾ Anron Martin Slomšek, knez in viadika Lavantinski. Ponnatis iz Drobt. 1863.

krat polivati in sicer z gnojnico. Pred polivanjem naj se pa vrhu kupa v žlebu z drogom napravijo luknje do polovice kupa, da se more gnojnica tudi bolje v notranje kupa razliti. Po vsakem polivanju z gnojnico potresa se po žlebu nekoliko rahle presejane zemlje, da ta iz gnojnice begajoči amonijak veže.

Tako leži kompost mirno nekoliko mesecev, tako dolgo, da začne že do dobra gnjiti in prhniti. Potem se pa mora prekopati. To prekopavanje pa se ne sme tako površno vršiti, paziti je pri tem, da se tvarine v kompostu kolikor moč premešajo. Po prvem prekopavanju se ne smejo v kompostu nič več videti posamezne plasti, temuč celi kompost naj bode popolnoma enakomeren. Po tem prvem prekopavanju se kompost zopet pusti mirno ležati ter se vsaj vsake tri tedne na isti način kakor prej, dobro z gnojnico polije. Čez dva meseca se zopet drugič prekopava, čez druga dva meseca pa tretjič. Pri vsakem prekopavanju naj se mu pa ne primešujejo druge tvarine, k večjemu kaj apna ali pepela. Če se s kompostom na ta način ravna, bode kmalu gotov. Prekopava se pa po dolgem in po črez tako, da se vse tvarine popolnoma dobro pomešajo, da bode celi kompost popolnoma enakomeren, ne pa, da bi bilo v kupu nekaj bolj in nekaj manj redilnih tvarin. Ako se s kompostom na ta način ravna, zamore biti že prej, nego v enem letu gotov. Navadno se začne kompost v jeseni, ko je že bolj mir od družega dela, napravljati.

Ako kompost ni dovolj od drevja obsenčen, obsadi naj se s kakimi rastlinami, ki veliko senco napravljajo n. pr. z gorčico ali pa z bučami. Se ve pa, da niso te rastline za pridelek, temuč le za obsenčevanje in se ne sme radi njih prekopavanje komposta odlašati. Da ako so rastline, ki bi mogle zemljišča opleviti, podkopajo naj se vselej prej, ko jim začne seme zoreti.

(Konec prih.)

Žitne cene v Mariboru od 6. do 13. aprila.

Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 70 kr., rž 4 fl. 80 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 30 kr., turšica ali koruza 5 fl. 70 kr., proso 4 fl. 60 kr. in ajda 4 fl. 80 kr.

Sejmovi. Dne 20. aprila v Poličanah (svinjski sejem) in v Št. Ilju pod Turjakom. Dne 22. aprila v Št. Petru pod Sv. gorami in Središču. Dne 23. aprila pri Sv. Juriju ob Pesnici, Hočah in v Kaniži pri Ptuju. Dne 24. aprila pri Sv. Juriju ob j. žel. in v Imenem (svinjski sejem). Dne 25. aprila pri Sv. Juriju ob Taboru, Sv. Juriju ob Ščavnici, na Bregu pri Ptuju, v Kostrivnici in Dobovi. Dne 26. aprila v Kozjem in Orešju.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Grozen potres.) Take strašne noči, kakor je bila ona na velikonočno nedeljo, Ljubljana še ni doživela. Ob 11. uri 17 minut nas je vzbudil grozen potres iz spanja. Okrog tebe se je vse majalo, stene so pokale in sklepi v stenah se udajali. Slišal si ropotanje padajočih dimnikov raz strehe, pod teboj pa je grmel podzemeljsko šumenje neznanih sil. Vsakdo je skočil po koncu ter hitel ven pod milo nebo, upajoč ondi rešiti vsaj golo življenje. Hiše so se izpraznile, in trgi, vrtovi, drevoredi so se napolnili z ljudmi. Med tem pa jih je potres zopet večkrat opomnil, da nevarnost še ni minola, prestrašil jih je ropot, ko se je tu in tam usul kak dimnik raz streho ali se vlomila kaka stena. Vojaštvo je bilo takoj na nogah, iz trnovske vojašnice so se morali izseliti, ker je zelo poškodovana; tudi

gasilci so bili pripravljeni; hvala Bogu, da ogenj ni nikjer nastal. Na vseh javnih prostorih pa, kjer se je ljudstvo zbiralo, se je molilo mnogo in goreče, zlasti na cesarja Jožefa trgu, na trgu pred cerkvijo oo. frančiškanov, na trgu pred Sv. Jakobom, pri Sv. Petru in v Trnovem. Tako smo v strahu pričakovali belega dne, ki nam je pokazal grozne posledice potresa. Lahko rečemo, da je ni hiše v Ljubljani, ki bi ne bila nič prizadeta, veliko pa je hiš z udrtimi strehami, razrušenimi stropovi, počenimi oboki, odstopivšimi stenami prav zdatno poškodovanih. Govori se, da je blizu dvesto hiš, iz katerih so se morali stanovalci preseliti, dokler se ne popravijo. Od zavodov in stavb so zelo poškodovani: Marijanišče, gimnazija, bolnišnica, gledališče, pošta, grad, hranilnica, stvari v Rudolfinumu, hiše po Krakovem, Gradišču, sv. Petra predmestju itd. Ljudje so v noči od 15. do 16. t. m. prebili večinoma zunaj hiš, ker so se bali novega potresa. Največ so trpele cerkve, in sicer Št. Jakobska, trnovska, Šent Peterska in frančiškanska, manj so prizadete stolna, uršulinska in cerkev Jezusovega srca. Pri Št. Jakobski cerkvi je od zunaj precej poškodovan prezbitarij, posebno hudo pa en zvonik, ki kaže zelo hude razpoke in o katerem se ne vé, ali se bode dal zvezati ali ga pa bo treba velik del odnesti. Jednako hudo sta poškodovana zvonika pri trnovski cerkvi, katera bo najbrže treba vsaj deloma odstraniti in na novo pozidati. Frančiškanska cerkev je prizadeta zlasti na stenah, kjer so velike razpoke, najbrže bo treba tudi fasado zvezati s stenami. Stolnica kaže tudi več razpok, vendar ne posebno pomenljivih. Služba božja se z dovoljenjem škofovim opravlja pod milim nebom na javnih prostorih. Dne 15. t. m. popoldne je bilo sv. R. Telo izpostavljeno po farah: na cesarja Jožefa trgu, na trgu sv. Jakoba, na Mirji, v Zvezdi in pri kapelici poleg Št. Peterske cerkve, kjer so se opravljale cerkvene pobožnosti. Na istih krajih duhovniki tudi obhajajo sv. mašo, ker so cerkve zaprte, dokler jih komisije ne pregledajo, le v stolnici se mašuje, kjer brz ni nobene nevarnosti. Hvala Bogu, da nimamo uzroka poročati o mnogih nesrečnikih, ki bi bili v Ljubljani pri tej nezgodi izgubili svoje življenje. V Ljubljani je opeka ubila nekega stavca. Na barju je strop podsul in zadušil Strahovo šiviljo. Pač pa je mnogo ljudij več ali manj poškodovanih. Ljubljana je pri tem potresu najhujše prizadeta. Škoda v mestu se smé ceniti na sto in sto tisočev. — Žalostna so pa tudi poročila, katera nam dohajajo iz raznih krajev Kranjske. Vseh ne moremo objaviti, a toliko lahko posnamemo že iz njih, da je imel potres za Ljubljano in ljubljansko okolico do Loke in Kamnika najbolj žalostne posledice. V št. viški fari je v gostilni »pri slepem Janezu« ubil obok, ki se je razsul, gospodarja in gospodinjo, otroka se je ljudem še posrečilo rešiti. V Št. Vidu je mnogo škode pri cerkvi, kaplaniji in drugih hišah. Hudo zadeti so kraji in cerkve na Šmarni gori, v Šmartnem pod Šmarno goro, na Skaručini, v Vodicach, kjer je ubilo 3 otroke, v Komendi, v Modravčah, na Homcu, v Polji itd. Bog se nas usmili! Šibe potresa reši nas, o Gospod!

Iz Slivnice pri Mariboru. (Razn o.) V političnem življenju se v obče spimo; bližnja mesta na нравno življenje slabo upliva, majnka značajnosti, in v nekaterih vaseh zori tudi po zimi nemškutarjem pšenica. — Po božji previdnosti smo dobili pred 8 leti skrbnega, blagega, za čast božjo in zveličanje duš in za vsako dobro reč unetega č. g. župnika; za njih pastirovanja se hvala Bogu vse na bolje obrača. Farna cerkev je prenovljena kakor nevesta Kristusova, bratovšine so vsled njih priporočila na novo krepko oživele. Da bi se le vsi po njih naukih in zgledih ravnali! — Letošnje leto bo za našo faro redka, pa vesela in častitljiva svečanost. Meseca julija

bodo vpokojeni bivši župnik žusemski, č. g. Jernej Ciringar, kateri na svojem posestvu v tukajšnji fari stanujejo, svojo zlato sv. mašo, č. g. Fr. Hirti, župnik, pa srebrno sv. mašo obhajali. Kakor se pridni otroci veselijo godu drage matere in ljubega očeta, tako se tudi mi hvaležni farani veselimo, da je ljubi Bog dodelil našemu duhovnemu očetu, č. g. župniku, to milost, da so dočakali svoje srebrne sv. maše. Bog nam jih ohrani v milosti in sreči, da bo njih delovanje nam in njim v večni blagor!
Več faranov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se bodo 8. maja peljali v Pulj k slavnosti, ko se bode izpustila v morje nova mogočna vojna ladja »Monarch«. — Delegacije se snidejo dne 5. junija na Dunaju. Avstrijski in ogerski finančni minister te dni sestavljata skupni proračun. — Dne 8. t. m. je vodja socialistov na Dunaju na nekem shodu prerokoval, da se bodo antisemitje morali v dunajskem občinskem zastopu umakniti »klerikalcem« in ti potem socialistom. Mož je slab prerok.

Štajarsko. Na velikonočno nedeljo je bilo kacic 70 nasih Bismarkovcev pri starem Bismarku v Friedrichsruhe. V govoru jim je Bismark priporočal spravljivost z nenemškimi narodi v Avstriji. Lep nauk. Naj ga naši zagrizeni nasprotniki nikoli ne pozabijo! — V Gradcu se je te dni ustanovilo katoliško politično delavsko društvo »Gerechtigkeit« (pravičnost), ki hoče po vsej deželi delovati zoper socialiste. Bog daj srečo!

Koroško. Pri bismarkovanju sta se posebno odlikovala poslanca Ghon in Kiršner, ki »zastopata« v državnem zboru tudi Slovence. Ti si bodo to zapomnili. — V Libučah pri Pliberku je pri občinskih volitvah zopet zmagala slovenska stranka. Slabo pa se je Slovincem godilo v Svetni vasi v Rožu. Zmagali so nemškutarji s tako silo, kakoršno le madjarski liberalci poznajo!

Kranjsko. Tako žalostnih velikonočnih praznikov ta lepa dežela še ni imela, kakor letos. Potres v noči od 14. do 15. aprila je napravil v Ljubljani in skoro po vsej deželi sila veliko škode. Ljubljanski župan je 16. t. m. sklical občinsko sejo, kako revežem hitro pomagati. Tudi je takoj grozno nesrečo naznanil ministru notranjih zadev in prosil zdatne pomoči. Razni shodi so se preložili, tako ustanovni shod »Leonove družbe«. — Ogenj je na veliki petek vpeljal v Toplicah pri Novem mestu 26 hiš, 24 gospodarstev poslopij. Le cerkev in farovž so rešili. Škoda znaša 90 tisoč gl.

Primorsko. Tržaški in puljski škof sta izdala okrožnico ali pismo svojim duhovnikom gledé volitev, in zato ju hvali židovski list »Neue Freie Presse«. Škofa te hvale nikakor ne iščeta, duhovniki bodo pa gotovo prav umeli njune nasvete. — Tržaško namestništvo je pisalo društvu »Edinost«, da vlada ni ničesar opustila urediti vse tako, da bodo bodoče volitve v deželni zbor isterski svobodne. Bomo videli!

Ogersko. Puntar Ludovik Košut je umrl v prognanstvu, ali njegov puntarski duh na Ogorskem še ni izmrl. V Tapolezi je bil namreč z znatno večino izvoljen državnim poslancem mladi Franc Košut. — V Rosenavu je pred tednom umrl škof Jurij Schopper, jeden najodločnejših nasprotnikov civilnega zakona in sploh vladne cerkvene politike. Bil je v resnici ogerski Rudigier, neustrašen v boju za cerkvene pravice, kakor nekaj slavni linški škof Rudigier.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so zaukazali, da se mora v 20 rimskih cerkvah kacic 10 dni obhajati sv. misijon za pristo delavsko ljudstvo.

Italijansko. Dne 15. avgusta t. l. se bode praznovala 700-letnica rojstva sv. Antona Padovanskega. Zaradi tega bode v Padovi štiri mesece razstava vseh na čast sv. Antonu Pad. pisanih knjig in narejenih podob. — Volilni imeniki se prav počasi pregledujejo in popravljajo; saj se prvemu ministru, Crispiju, ne mudi.

Francosko. Socijalističen občinski svet v Roubaieu je prepovedal duhovnikom peš nositi v cerkvenem oblačilu umirajočim sv. zakramente, češ, da ima občinski svet dolžnost prebivalce varovati hudih utisov. Kako se brezumni ljudje bojijo smrti in vsega, kar na njo spominja!

Angleško. Zbornica poslancev ima novega predsednika. Izvoljen je bil vladni kandidat Gully, pa le z večino 11 glasov, kar kaže, da vlada nima več velike in močne večine v poslanski zbornici. Katoliški irski poslanci ga niso volili, ker se vlada za Irce premalo briga.

Rusko. Postave nameravajo spremeniti, in oni komisiji lahko vsakdo pošlje pametne nasvete. — Mladi car Nikolaj hoče dati časnikom več prostosti. Za njegovega vladanja je vlada zaradi tega dopustila že nad 40 novih političnih listov.

Srbsko. Pri volitvah volilnih mož so orožniki par volilcev ubili. — Ker so državne blagajnice zopet prazne, hoče vlada najeti novo posojilo na Francoskem. Bržčas pa bodo liberalci in radikalcji to zaprečili.

Azija. Japonci in Kitajci so dne 13. aprila sklenili mir. Vsled tega bode Koreja neodvisna, Japonci obdržijo vsa zasedena mesta in pokrajine na vshodnem bregu Liau-reke, istotako polotok Formozo. Vrhu tega jim morajo Kitajci plačati 100 milijonov dolarjev odškodnine.

Za poduk in kratek čas.

Dva sta šla skupaj.

»Kam pa tako zgodaj?« — »V mesto, v mesto, dragi sosed!« — »Jaz tudi. Ustal sem zgodaj, da ne zamudim. V resnici, vsega sem že sit!« — »Kaj pa še niste pri koncu?« — »Gotovo bo že kmalu vsega konec. To je na svetu življenje! Vi, dragi sosed, vi ste najbolje storili.« — »Če ne bi bilo naše stare babice, ne vem, kaj bi se z menoj zgodilo?« — »Oh, da nisem poslušal svojega dedeca! Zdaj pa je že prepozno.« — »Zakaj bi bilo že prepozno?« — »Tukaj poglejte, to so cele litanije!«

Ko je to rekel sosed Brazdar, potegnil je iz žepa neko pismo, na katerem so bile same številke. »Za Boga, to je berila!« — križal se je njegov prijatelj Grudnik. Brazdar pa je nekoliko utihnil. Bilo je videti, da je žalosten. V kratkem pa je rekel: »Verujte mi, sosed, da bi lahko cesto od nas k odvetniku s samimi goldinarji pokrili, toliko sem jih že znosil — danes pa nesem zadnje.«

Ko je to izgovoril, je zopet utihnil. »Kako pa je z vami pri sodišču?« vprašal je Grudnik. »Dobro, dobil sem. Tovarnar ne sme voziti čez mojo njivo, pa da bi »šment« vzel celo tožbo! Dobil sem sicer pri sodišču, pa šlo bode celo moje gospodarstvo. Tukaj poglejte, vse črno je številke! Gospod odvetnik Žmikavec je napisal račun za 762 kron in 62 vinarjev, in je pristavil, če ne bode v osmih dneh plačano, dal mi bo gospodarstvo na boben.«

»To je seveda žalostno, tolažil ga je Grudnik, pa s sveto potrpežljivostjo boste prenesli še to nesrečo. Kako draga — če smem vprašati — je bila vsa tožba?«

»Hm, saj veste, kako je bilo, saj ste bili tudi vi od začetka v to zapleteni. Ko je k nam prišel Nemeč Verner in kupoval poleg potoka njive, je vsa občina sklenila, da mu ene brazde ne proda. Bil sem takrat župan. Vsi sosedi so me podpihivali, da naj v imenu vse občine naznanim, da mu ne prodamo ne ene brazde. In veste, kako je zoper tovarnarja Vernerja najbolj govoril sosed Rezek. Kako je v gostilnici po mizi tolkel, da mu on ne ene brazde ne proda. In kdo je bil prvi, ki mu je prodal celih deset oralov zemlje poleg potoka? Bil je ravno on. Takrat — spominjam se vaših zlatih besed, kakor bi danes bilo, škoda pa, da jih nisem preišljeval in poslušal — takrat ste vi pri seji ustali in rekli: Dragi sosedi, ko se je temu tovarnarju posrečilo, da si je kupil nekaj zemlje tukaj med nami, tedaj je vse zaman, da mu nasprotujemo, in jaz bi vam svetoval, da se ž njim zavoljo ceste po dobrem poravnamo. Takrat se je proti vam vzdignila cela občina, ker ste mu hoteli dovoliti po svojem polju cesto.«

»Res je, tako sem rekel, ko sem vse dobro preudaril,« pritrđi Grudnik. — Takrat se gotovo niste posvetovali z odvetnikom Žmikavcem? — »Ž njim ne, pa z nekom drugim«. — »To tudi jaz mislim. Ko sem prvokrat šel k odvetniku Žmikavcu — da mene rajši Bog ni kaznoval! Do tistega časa še nisem znal, kaj je ta odvetnik — in ko sem mu vse razložil, utaknil si je na nos očale, roke je uzdignil in klical je, da ga je bilo na ulice slišati: rad bi poznal tega gospoda, ki bi vas mogel prisiliti, da bi prodali njivo temu »privan-dravcu« tovarnarju. Vi morate in morate tožbo dobiti. — In tako sem začel tožbo z milijonarjem. Najprej je šlo tele. Moral sem odvetniku dati 10 glđ. naprej. Ta usmiljena duša ni hotela več, da preveč ne boli. In ko sem se v tožbo že zapletel, potem je šla prva krava, potem druga — odvetnik je vedno tolažil: morava dobiti in morava; tudi jaz sem se bolj trdo postavil — in vodil sem na sejem kravo za kravo, da bi mogel odvetnika plačati. In res vsakokrat sem dobil tožbo. Vsakokrat so ga obsodili, da škodo dela. Pustil se je pa tožiti in je vselej kazen plačal, in vendar je vozil čez mojo njivo. Kaj pa je njemu, bogatinu, napravilo, če je moral desetak ali stotak plačati, ravno tako, kakor če bi jaz moral dati krajcar.

»Kaj pa se ni hotel z vami poravnati ta tovarnar?« — vprašal je Grudnik. »Seveda, da je hotel in mi je ponujal trikrat toliko za njivo, kolikor je vredna. Moj stari oče so me pregovarjali: daj mu njivo, vzami denar in ne toži se; pa jaz sem prisegel, da bom rajši ob beraški palici hodil, kakor da bi se ž njim poravnal. — In na žalost zdaj sem blizu tega. Dolgov že imam toliko, da se bojim najhujšega. Vedno dobivam, pa vedno tudi plačujem. Nobena cesta v cerkev ni tako pohojena, kakor moja k odvetniku Žmikavcu. Včeraj sem dobil pismo, da pride drugi teden moje gospodarstvo na boben.«
(Konec prih.)

Smešnica. Tat poskuša po noči vrata odkleniti, kar čuvaj nad njim zagromi: »Kaj delaš?!« Tat se odreže: »Pred 14 dnevi sem ta-le ključ našel, zdaj pa poskušam, h kateri ključavnici pride prav, da ga bodem pravemu posestniku vrnil.«

Razne stvari.

(Potres) v noči od 14. do 15. aprila t. l. so čutili po vseh slovenskih deželah. Občutili pa so ga

tudi do Dunaja, Linca, Solnograda, nekoliko na Tirolskem, na Italijanskem do Ravene in Florence, v Dalmaciji do Zadra, v Bosni, na Hrvaškem in nekoliko po zapadnem Ogerskem. V Mariboru se je prvi in najmočnejši sunec opazil ob 11. uri 20. min., drugi o polnoči, tretji ob 3. uri 57. min. in četrti ob 4. uri 17. m. Posebna škoda se tu ni zgodila. — V naslednjem objavljamo poročila iz raznih krajev; sicer gl. dopis iz Ljubljane. Na Kranjskem je bilo najhujše.

(V Celju) je bil prvi sunek ob 11. uri 25. min. in se je porušilo več dimnikov in zidov proti ognju. Skoro vsi prebivalci so planili iz hiš in se zbrali na večjih trgih in varnih prostorih. Vojski so morali vojašnico zapustiti. Zadnji sunlej je bil ob 3. uri 40. min.

(V Laškem trgu) je potres mnogo škode napravil. V romarski cerkvi sv. Mihaela se je podrlo nekaj stebrov in več svetnikov je popadalo z oltarjev. Slov. šola v trgu je v I. nadstropju tako poškodovana, da je bodo morali podreti.

(Na Vranskem) je farna cerkev vsled potresa dobila tako nevarne razpokline, da je na velikonočni ponedeljek bila služba božja pod milim nebom. Isto se poroča tudi od Sv. Marjete pri Rimskih toplicah.

(Od Sv. Jurija ob Taboru.) Ob 11. uri 15 min. nas je skoro pometal močen potres iz postelj. Šel je od izhoda proti zahodu. Bolj boječi so bežali na prosto, kjer so na nogah dneva čakali. 23. in zadnji sunlej je bil 6 min. pred 7. uro. Škode je precej. Več dimnikov se je porušilo. V mnogih hišah je zidovje močno popokalo, posebno v nadučiteljevem stanovanju.

(Na Ljubnem) je bil v noči od 14.—15. t. m. 10krat potres. Najhujši je bil prvi; ljudje so bili čudno prestrašeni in bežali iz hiš. Na zidovih je precej škode napravil potres.

(V Novištifti pri Gornjemgradu) je bila noč od 14. na 15. aprila grozna. Potres se je začel ob 1/2 12. uri, ponavljal se ob 1/4, 1/2 6. in ob 7. uri. Primorani so ljudje bili s č. g. župnikom in gosp. učiteljem pod milim nebom prebiti. Farovž in šola sta hudo poškodovana. Šola bo nekaj dnij zaprta. Potres, spremljan z votlim in groznim bobnenjem, vršil se je od jugozahoda proti jugovzhodu.

(Velenje.) Potres je bil tako grozen, da se ga še najstareji ljudje ne vedo spominjati. Bilo je 14 sunkov. Grozen strah in trepet. Na večjih hišah podrli so se dimniki, rudokopske hiše zrušile so se toliko, da ni moč stanovati v njih.

(V Ribnici na Pohorju) so potres začutili ob pol 12. uri po noči. Strašno je zabobnelo in zemlja se je stresla, da je bilo groza. To se je do jutra ponavljalo, pa z manjšo močjo. Ljudje so večinoma že po prvem sunku hiteli na plano in zdihovali.

(Na Prihovi) je 14. t. m. ob 11. uri 20. min. 3krat grozno močno sunilo in šumelo, in to je trpelo 30 sekund. Drugokrat je ob 11. uri 45 min. enkrat močno sunilo, tretjikrat ob 11. uri 55. min. slabše. Po 12. uri 7. minut. je trajalo je par sekund. Po 12. uri 55 min. se je malo streslo. Ob 3. uri 41. min. se je spet malo streslo. Ob 3. uri 42. min. se je treslo 15 sekund. Ob 4. uri 25. min. se je treslo tudi 15 sekund in ob 4. uri 26 min. 15 sekund Torej devetkrat. Po ravnem je bil potres močnejši, kakor po hribih.

(Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju) je 14. t. m. ob 11. uri 29. min. po noči bil dve sekundi trajajoč potres, in sicer tako silen, da je nekaj posode popadalo s polic. Slabši sunki so bili ob 12. in 12¹/₄. Stanje barometra: 748°.

(Na Slatini) je bil najhujši potres o pol 12. in pouzročil veliko strahu in škode. Svetokrižka cerkev ima veliko razpoklin. S stolpa je padel ves okrajnik

na cerkveno streho ter jo prebil. Farovž je silno razpokan, oba dimika sta se razrušila in prebila streho. V gosp. nadžupnikovo postelji je padel več kil težak kamen tik glave, pa jih, hvala Bogu, ni nič poškodoval. Nobena soba v prvem nadstropju ni sposobna za stanovanje. Tudi šola je hudo poškodovana.

(V Št. Petru na Medvedovem selu) je poleg drugih poslopij posebno hudo razpokala farna cerkev. Na velikonočni ponedeljek so maševali g. župnik v stranski kapeli, ljudstvo pa je ostalo zunaj, ker se ni upalo v razpokano cerkev. Tudi na kmečkih hišah je potres razrušil marsikateri dimnik, ali kako drugače zapustil na njej svoj neljub spomin.

(V rogaškem okraju) so v neki hiši obhajali sedmino. Kar jih zasači potres in meneč, da jih je prišla rajna strašit, popadajo preplašeni na kolena in začnejo goreče moliti.

(Pri Sv. Mohorju pri Slatini) je bil ob $\frac{1}{2}$ 12. uri 14. t. m. strašen potres, ki je trajal kakih 6 sekund; za tem se je ponavljal vsako uro po 3—4 krat. Do 7. ure v jutro 15. t. m. je bil ob $\frac{3}{4}$ na 6. zadnji sunlje.

(Od Sv. Petra pod Sv. gorami) se nam je 15. t. m. naznanilo, da je bil po noči od $\frac{1}{2}$ 12. do $\frac{1}{2}$ 5. ure 12krat potres, prvo-, šesto- in dvanajstokrat hud.

(V Brežicah) se je potres tudi močno čutil. Podružnica sv. Roka ima velike razpokline, več dimnikov in sten je poškodovanih.

(Na Zdolah blizu Brežic) se je potres začel okoli 11. ure po noči 14. t. m. Ob $\frac{1}{4}$ 12. je bil tako silno močen, da so se dimniki prevračali, opeka s streh padala, več zidovjia popokalo, posebno v farni cerkvi je kor močno poškodovan. Okoli 6—8krat se je zemlja mogočno majala. Ljudje so od velikega strahu drugi dan bili kar vsi blede in plašni.

(V Reichenburgu) je bil močen potres ob 11. uri 20 minut. Bližnji zelo trden grad, kjer bivajo očetje trapisti, kaže tudi več razpoklin. V Kapelah pri Brežicah je baję cerkev močno poškodovana.

(Podsreda.) Bližnji podsredski grad je vsled potresa tako poškodovan, da v jednom delu ni več smeti stanovati. Tudi v Kozjem so hiše precej trpele, udrl se je v neki hiši celo strop.

(Plaz pri Podsredi.) Pijonirji so storili, kar je bilo mogoče za varnost kraja, in ker se plazovi več ne ulirajo, so odpotovali 13. t. m. zopet v Ptuj. Nesreče se ni več bati nobene.

(Požar na velikonoč.) Ko so se v ribniški župniji na Pohorju vračali 14. t. m. od sv. opravila, začelo je goreti na Arlici pri J. Ričniku, po domače Miklavcu, poslopje. Pridni ljudje so požar omejili na jedno poslopje.

(Javni shod) priredi na belo nedeljo, 21. aprila, ob polu 4. uri »Slov. kat. delavsko društvo v Žalcu« v prostorih g. Pıkl-na v Grižah. Vspored: 1. Govor: Namen slovenskega katoliškega delavskega društva. 2. Govor: Cerkev in njeni sovražniki. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Sv. misijon) obhajajo od 18. do 28. aprila pri Sv. Magdaleni v Mariboru č. gg. lazaristi: superijor Fr. Javševac, J. Macur, Al. Pogorelec in Fr. Kitak.

(Družba sv. Mohorja) šteje letos 71 tisoč udov; torej za 6 tisoč več kakor lani. Kdo naj verjame »Vahtarci« ali »Mariboržanki«, ako med svet trobita, da naše kmečko ljudstvo ne razume slov. pismenega jezika?!

(Lepo pisanko) so spet mariborski Slovenci poslali dunajskemu podpornemu društvu za slov. velikošolce in sicer 150 gld., katere je nabral g. Fr. Dolenc.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali č. gg. Jak. Kavčič, gimnazijski profesor, 5 gold., Fr. Černenšek, kaplan v Št. Pavlu pri Boljski, 2 gld. in Fr. Kovačič, provizor na Spod. Polskavi, 2 gld. Bog plati!

(Božji rop.) Velikonočno soboto je v samostanski cerkvi v Brežicah nekdo od božjega ukradel skrinjico za miloščino.

(Sadje- in vinorejsko društvo) za Šostanjski okraj ima dne 28. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni gospoda J. Skaza v Velenji svoj redni glavni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. 6. Predavanje potovalnega učitelja g. J. Bele-ta.

(V Loki pri Zid. mostu) so se stepli pretekli teden fantje med seboj. Eden je precej hudo ranjen. Udaril ga je namreč nekdo po glavi s steklenico, in ko se je ta razbila, ga je še ž njenimi črepinjami, ki jih je še v roki obdržal, po obrazu zelo ožokal.

(Duhovniške spremembe.) Č. gosp. Andrej Keček, kaplan v Hočah, pride za provizorja v Brežje ob Dravi in č. g. Valentin Vogrinc, provizor v Podsredi, pride za kaplana v Hoče.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catholica«, Gradec, Radecki-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obzarih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana **Hennebergova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštine in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje. 3—16

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Loterijske številke.

Trst 13. aprila 1895:	13, 74, 71, 54, 37
Linc » »	41, 48, 25, 78, 83

Dva lepa vinograda

s pohištvo v **Viničkej gori** (Ameisberg), okraj Sv. Lenart v Slov. gor. bodeta dne 27. t. m. po prostovolnej dražbi na mestu oddana. — Več pové upravništvo tega lista. 1-2

Proda se

nizki bicikelj z gumi-cevjo, izvrstno izdelan, za 90 gold. Poprašja se na Franc-Jožefovi cesti št. 2 v Mariboru. 2-2

Mlad človek,

ki je že služil za mežnarja, išče enako službo. Gre tudi za podmežnarja. Dopisi na uprav. „Slov. Gosp.“ 2-3

Barthlovi izv.
KARBOLINEJ
rjav, žolt, zelen, siv, rudeč,
najboljši in najcenejši lik za les.
Vzorci in ceniki zastoj.
Mih. Barthel & Co.
Dunaj.

Posestvo

pri Sv. Juriju na Pesnici, ki meri 32 oralov (13 oralov je lepega gozda) se po ceni prodaja. Več se zve v Mariboru, Wielandplatz št. 1., I. nadstropje. 1-2

V najem se lahko takoj prevzame prodajalnica z mešanim blagom na lepem prostoru tik cerkve. Pripravna bi bila ta prodajalnica tudi za vsakega krojača. — Več se izve pismeno ali ustmeno pri upravništvu „Slov. Gosp.“

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporočja

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vabilo

k

občnemu zboru

ormoške posojilnice

registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se odredi na nedeljo, dne 12. maja 1895 ob 3. uri popoldne v čitalnici ormoški.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnikovo, polaganje končnega računa in bilance za leto 1894.
2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci za leto 1894.
3. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička.
4. Volitev odbornišтва in nadzorništva.
5. Slučajni predlogi.

Drugo vabilo:

Ako ob zgoraj navedeni uri ne bi bilo za sklepanje dosti navzočih udov, se koj s tem vabilom za ta slučaj nesklepčnosti prvega zborovanja odredi v smislu § 33 združnih pravil drugo zborovanje na isti dan 12. maja t. l., pa ob 4. uri popoldne na istem mestu in z istim dnevnim redom, kakor je spredaj za prvo zborovanje odločen.

Ormož, 14. aprila 1895. 1-3
Vek. Krajnc. Dr. J. Geršak.

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svileni papir v 80 barvah, bliščeči papir eno- in dvobarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetlic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporoča na izbiro po nizki ceni 1-37

Andrej Plutzer,
(prej Edo. Ferline)
gosposke ulice št. 3,
v Mariboru.

Izvrstne c. kr. izklj. priv.

Škropilnice proti peronospori

inženirja Živica,

katere so se splošno uvedle vled njih preprostosti, trpežnosti, lahke uporabe za vsako rejo trt itd. prodajajo, da-si so mnogo zboljšane, vendar po dosedanjih nizkih cenah.

Živic in družb.
v Trstu.

Cenike odpošiljajo na zahtevanje franko.

Na vse c. kr. poštne urade pošiljajo polne škropilnice franko, proti povzetju 10 gold.

Izdelujejo tudi stroje za prašenje z žveplom, neprestano delujoče stiskalnice itd.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Kranjcova družina naznanja s potrjim srecem, da je njihov preljubljeni oče

Tomaž Kranjc,

posestnik in mlinar,

kateri je 14. aprila ob 3. uri popoldan, previden s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi boleznii v 65. letu svoje dobe v Gospodu zaspal.

Fram, dne 14. aprila 1895.

Zahvala.

Najsrčnejšo zahvalo izrekamo tem potom vsem za sočutje ter obilno vdeležbo pri pogrebu našega preljubega očeta.

OVES

„Willkomm“.

Ta težki oves napreduje v vsaki zemlji prav dobro in je v planinskih deželah med vsemi sortami najzgodnejši in plodnejši; ima visoko in prav dobro slamo za krmo in se ne poleže. Zadostuje, ker se mora ta oves redko sejati, 50 kil za plug, cena za kilo 25 kr., 50 kil 9 gld. 50 kr. 100 kil 18 gld. Vreča po 5 kil franko na vsako poštno postajo gld. 1.70.

Dupovski oves, zelo ploden napreduje najbolj v pešeni zemlji; 50 kil 6 gld. 50 kr., 100 kil 12 gld. z vrečo na postajo **Konjice**.

Razpošilja ga, dokler bo kaj, **oskrbništvu graščine Golič pri Konjicah**, (Štajersko.) 4-5

Za vsako faro, za vsaki poštno-uradni okraj in za vsako okolico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepostna oseba kot

opravnik in posrednik

proti ozira vrednemu postranskemu zaslužku od nekega avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Ponudbe pod „III.895“ Gradec poste restante. 11-25

Tinct. Stomach. comp.

Št. Jakobove želodčne kapljice so jako dobro domače zdravilo, povspesujejo prebavljanje in tek. Steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Kot izvrstno domače zdravilo je znan dr. Lieberjev živčni lek (Tinct. chinae nervitonica comp.) — Varnostna znamka † in sidro — Steklenica 1 gld., 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Pripravlja se pravilno v lekarni sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 14-4

M. Fanta v Pragi. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 14-4

Trgovina

z mešanim blagom,

z železom in poljskimi pridelki, ki sme žganje prodajati, v jako dobrem stanu, z lepim stanovanjem, hlevi in vrtnom ter se plačuje samo 180 gld. najemščine, ležeče v velikem trgu na spodnjem Koroškem tik cerkve in šole, se takoj proda pod jako ugodnimi pogoji. Izplačati je treba samo 2000 gld., drugo na obroke. Dopisi v nemškem jeziku se naj pošiljajo pod „Stavia 1000“ na upravništvo „Slov. Gospodarja“. 3-3

Štajarska deželna

Rogaška slatina,

priporočena od najimennitnijih zdravnikov.

Tempelj-izvirek najboljše svežilna pijača, posebno pri nalezljivih boleznih.

Styria-izvirek dobro zdravilo proti boleznim prebavnih organov.

Dobiva se pri deželnem slatinarstvu v Rogatcu-Slatini in pri dež. zalogi v Gradcu, Schmiedgasse. 2-10

Kneippova kava

v rudečih zavrtkih s podobo župnikovo, nadomeštuje **bobovo kavo.**

od bratov **Oelz** v Bregenz-u.

V kraje, kjer se naši pridelki ne dobé, razpošiljamo poštne zavitke po gld. 2-10.

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. J. Utorepec.)